

Udvalg i Landsthinget; det blev der tiltraadt af Regjeringen og endelig ogsaa med en overveiende Majoritet af Folkethinget. Det er i disse Forhandlinger gjort gjældende — jeg skal blot nævne et Par af Hovedsætningerne —, at de almindelige Regler om Valg til Folkethinget ikke udelukkende kunde finde Anvendelse paa Valgene til Kommuneraadet, thi der gjælder det om, at beskaffe en vis snever Kreds, nemlig Sognet, medens derimod de finansielle Sager, der afgjøres af Folkerepresentationen, ikke i nogen mærkelig Grad vedrøre de enkelte Voterendes egen Stilling. Det er allerede i den grundlovgivende Rigsforsamling fra mange Sider udtalt, at man ved de almindelige Valg maatte see hen til den almindelige Stilling i Samfundet, som hver Enkelt har som Borger i Samfundet, men at dette ikke kunde gjælde med Hensyn til de kommunale Valg. Jeg maa dernæst bemærke, at denne Bestemmelse indrømmer en meget betydelig Ret for den ubemidlede Klasse, som den ikke tidligere har været i Besiddelse af; men en endnu større Indrømmelse i samme Retning er det, at den større Grundbesidder tabte sin umiddelbare Ret til Sæde i Sogneforstanderskaber. Idet dette indrømmedes, blev det ved de da stedfindende Forhandlinger anseet for nødvendigt til Værgelse for, at ikke de mindre Besatte, der jo, som Taleren sagde, besklagede sig saameget over de kommunale Byrder, skulde lægge uforholdsmæssigt Meget paa de større Besatte, at konservere Forholdet imellem de to Valgklasser. Forøvrigt troer jeg virkelig ikke, at der bliver saa stor Forskjel paa Valgenes Resultat, naar først, som Lovudkastet jo gaaer ud paa, hvert Slags Valg foregaaer med 3 Aars Messerum; thi vi

kanne da ikke vente eller frygte for, at der bliver nogen egentlig bestemt Klasse-Modsætning. Jeg indrømmer gjerne, at det første Gang har sine Vanskeligheder, men siden troer jeg, at det vil vise sig at være baade i sig selv naturligt og Noget, som ikke vil opprække Splid eller Misnøie. Saavidt jeg har kunnet erfare af meget paalidelige Mænd, saa er, hvad de mindre Bemidlede have klaget over, det, at de slet ingen Indflydelse kunde have paa de kommunale Anliggender, at Ingen i Kommuneraadet repræsenterede deres Klasse, eller gjorde deres Larm gjældende; men jeg troer virkelig ikke, at de mindre Bemidlede i Landet ønske at faae nogen Overvægt over dem, der dog maae bære den langt større Byrde, hvor det gjælder om Penge; thi det er Hovedsagen i de kommunale Forhold, der gjælder det, om Bidragene, om Skatter. Jeg troer ikke paa nogen Maade, at jeg ved disse Bemærkninger har udtømt Spørgsmaalet; skulde jeg gaae ind paa at forsøgte Realiteten af denne Sag, og vilde Thinget gaae ind derpaa, saa maatte der føres meget vidtløftige Forhandlinger. Men ubesøjet er det at sige, at denne Bestemmelse er kastet ind som en Befaling, eller at Ministeriet ved at holde paa den ikke har anført nogen Grund, naar disse Grunde have været meget udførligt udviklede og foreligge i offentlige Rigsdagstidender; og om det endog af andre nye Medlemmer ikke kan fordres, at de skulle gjøre sig bekendte med de tidligere Forhandlinger i denne Sag, saa havde jeg dog troet, at den ærede Forslagsstiller havde fundet sig foranlediget til at gennemgaae disse Forhandlinger; og da kunde han ikke have padlet Noget for, at det nu omhandlede Forslag var fremført som et ubegrundet.